

kunne komme fra England; men jeg skal gjøre de Herrer opmærksom paa, at Hr. Peto siger, at 6 a 7 Mar ville medgaae, efterat Nivellementet er færdigt, og at Danmark da ikke selv vil kunne tilveiebringe disse Penge, fordeelte paa 6 a 7 Mar; det anseer jeg for at være en urigtig Bedømmelse af Danmarks Kræfter, en Bedømmelse, der heller ikke stemmer med, hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Tscherning) har udtalt i sit Lovforslag, hvorefter de fornødne Pengemidler skulde tilveiebringes ved en Skat, medens Andre ere af den Formening, at de kunne fremkaffes ved et Laan, i begge Tilfælde dog ved Danmarks egne Kræfter. Forøvrigt skal jeg fremhæve, at det Forslag, som nu foreligger fra Sir Petos Ingenieur — der forresten ikke har nogen Fuldmagt — vel maaskee kan være ganske antageligt med Hensyn til Fordelingen af aarlig Indtægt og Overtagelse af Ristcoen. Men mærk vel! der fordres først et Tilskud af Kongeriget af 5000 Lstl. pr. engelsk Mill, som er Mere, end Jernbanen fra Kendsborg til Neumünster har kostet, og omtrent det Beløb, som man antager, at Banen fra Flensborg til Husum har kostet denne Entrepreneur; det er dette, som uden videre fordres, men det mener jeg, at den danske Regjering ikke kan gaae ind paa, før det er undersøgt, hvad Arbejdet kan koste, og Regjeringen kan det allermindst, naar de Tschernikere, til hvem den har Tillid, formene, at Banens Anlæg paa en saadan Strækning over Heder kun vil koste i det Hele 7000 Lstl. pr. engelsk Mill. Jeg skal ingen Dom udtale herover, men jeg vil sige, at just den Fordring paa 5000 Lstl. pr. engelsk Mill er det bedste Argument for, at man først skal lade sine egne Ingenieurer taxere den Linie, man anseer for ønskelig. Hvad nu Rentabiliteten angaaer, skal jeg blot gjøre et simpelt Regnestykke: en Bane paa 70 danske Mill koster 20,000,000 Rd. at anlægge, medens en anden af samme Længde koster 25,000,000, men den paa de 25,000,000 giver 50 pCt. større Nettoindtægt end den første. Nu mener jeg, at den paa de 25,000,000 er den, som man faaer for bedst Kjøb, uagtet den fra først af har kostet mere, og jeg vil derfor ansee det aldeles urimeligt ved Anlægget af en Bane kun at tage Hensyn

til dens Beføstlighed uden at see hen til, hvad Indtægt den i Tiden kan ventes at give. For det Tilfælde, at det ærede Thing ikke vil gaae ind paa at bevilge de 85,000 Rd., har jeg stillet et Underændringsforslag, som gaaer ud paa, at det Hovedforslag „at der bevilges 60,000 Rd., efterat Banens Hovedretning er bestemt“, gives den Tilsvining; „at Regjeringen iøvrigt erholder fri Disposition over dette Beløb.“ Denne Tilsvining har jeg forstået paa den Maade, som jeg nu skal anføre. Jeg mener, at hvis disse 60,000 Rd. bevilges saaledes, er jeg besejret til kun at gaae til Aarhus og da at lade Hr. Peto nivellere sin Linie, medens jeg desforuden har Besøielse til at lade nivellere min omtrent 2—3 Mill derfra afvigende Linie; altsaa, naar han nivellerer en Linie gennem Gudenaasbalden Øst for Søerne, kan jeg ogsaa lade nivellere en noget derfra afvigende, mere østlig Linie, og begge disse tvende Nivellementers Resultater vil jeg da senere forelægge. Jeg foretrækker imidlertid at faae de 85,000 Rd. bevilget, hvorved jeg vil blive istand til at lade den hele øvrige Linie undersøge. Jeg maa fremdeles bemærke, at selv naar jeg kun faaer 60,000 Rd. til min Raadighed for hele Linien, er dog Regjeringen, efter hvad der er oplyst, formeentlig bunden til at træde i Underhandling med Hr. Peto; og naar han nu, uagtet hans Ingenieurer erklære, at ingen Entrepreneur kan indgaae paa en østlig Bane, dog gaaer ind paa at nivellere min Linie, men — hvad jeg vil bede de Herrer vel at lægge Mærke til, — Petos Ingenieurer ikke skulle tilstede Regjeringen at bestemme enkelte Modificationer af Liniens Gang, saa at den specielle Udførelse ikke skal beroe paa Regjeringsens, men paa Petos Skøn, og han altsaa bliver Herre over Stillingen — saa frygter jeg meget for, at Arbejdet ikke kommer istand. Derimod mener jeg, at naar man forstaaer en Hovedretning saa omfattende, som jeg sidst forklarede, at Peto kan gaae gennem Gudenaasbalden, men dog Øst for Søerne, men jeg derimod 2—3 Mill østligere, op til Skanderborg og derfra mod Nord, saa vil Rigsdagen i sin Tid kunne vælge imellem de 2 Linier.

Med Hensyn til Forslaget under Nr. 10 maa jeg bemærke, at det ligesvem gaaer ud paa at